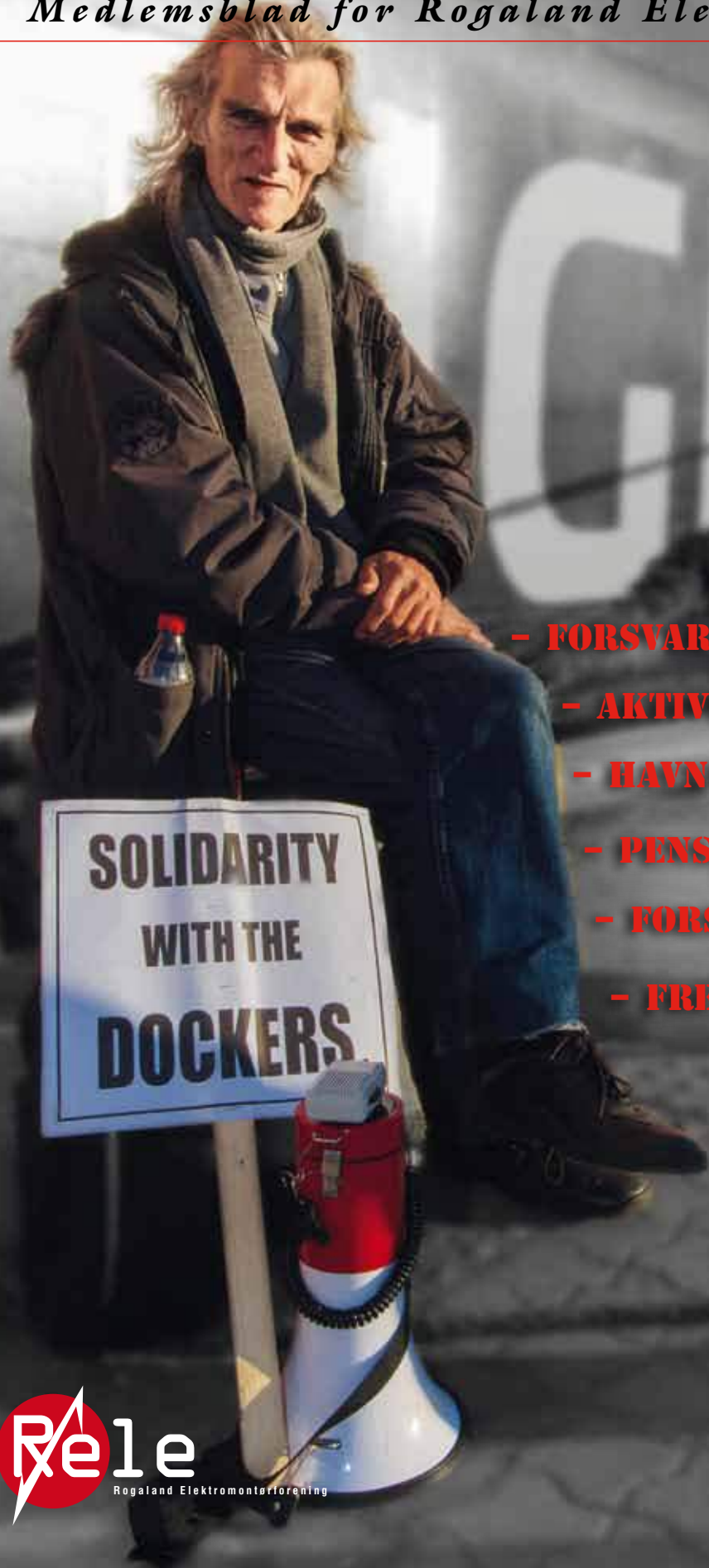

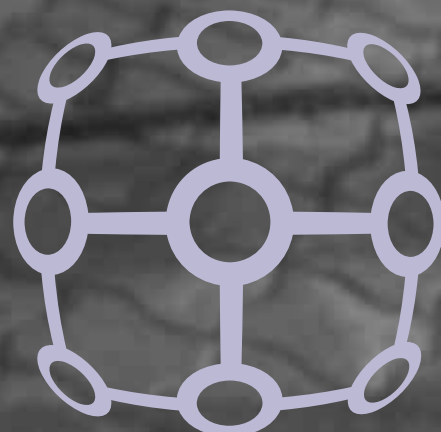
Nr. 3/2014 – Årgang 19

Samleskinnen

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

- FORSVAR ARBEIDSLIVETS GRUNNLOV
- AKTIVITETSSUKE OLJEUTVALGET
- HAVNEARBEIDERNE TAPTE
- PENSJONSREFORMEN
- FORSLAG TIL LANDSMØTE
- FREMTIDENS KOMPETANSE

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening
Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag-fredag 08.00-15.30

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: firmapost@rele.no

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Leder:

Øivind Wallentinsen: 908 97 703

E-post: wallentinsen@rele.no

Kontormedarbeider:

Olga Kozlova 940 54 269

E-post: firmapost@rele.no

Organisasjonssekretærer:

John Helge Kallevik

Mobil: 908 97 701

E-post:

jhkallevik@rele.no

Egil Willy Kristensen

Mobil: 908 97 702

E-post:

kristensen@rele.no

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 4-2014 = 24. november

Nr. 1-2015 = 05. mars

Nr. 2-2015 = 30. mai

Nr. 3-2015 = 25. september

I posten ca. 4 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Redaktør: Geir Ove Bernhoff

Mobil nr.: 913 40 240

E-post: geir-ove.bernhoff@caverion.no

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.200

Forside: Geir Ove Bernhoff

Trykk: Kai Hansen, Stavanger

Leder

Statsbudsjettet er lagt frem og vi ser en tydelig endring i fordelingspolitikken, de som har mye skal få mer og de som har lite skal nå klare seg med enda mindre. Jeg vil kommentere noen av forslagene.

Forslaget om heving av kravet til opptjening for sykepenger fra ½ G til 1G. Dette forslaget betyr at vi tar fra de som har liten inntekt retten til sykepenger, mens Regjeringen i sine festtaler fremhever at det er viktig at vi sørger for at alle bidrar med det de kan selv om det betyr en beskjeden stillingsprosent. Endringen i kravet til opptjening av sykepenger er det samme som å si at de med liten arbeidsevne og små stillinger skal være med å bidra, men de blir fratatt en viktig rettighet som retten til sykepenger er.

Forslaget om at arbeidsledige skal ikke få feriepenger går i samme retning. Hvis du er så uheldig å blir arbeidsledig så reduseres inntekten med dagens system ganske kraftig. Med Dagens system vil dagpengene utgjøre ca. 62 prosent av tidligere inntekt før skatt. I tillegg får arbeidsledige feriepenger hvis de har fått dagpenger i mer enn åtte uker i løpet av kalenderåret. Tillegget utgjør 9,5 prosent av brutto dagpenger i opptjeningsåret. Forslaget fra Regjeringen vil da redusere dagpengene til de som er ledige utover åtte uker ned til ca. halvparten av tidligere inntekt. Forslaget utgjør en kraftig reduksjon i de totale dagpengene arbeidsledige får etter dagens system. Vi må også minne hverandre på at med få unntak så er arbeidstakerne som blir arbeidsledige uforskyldte at de kommer i en slik situasjon. Med bakgrunn i at det ikke er selvvalgt mener jeg at ytelsen for de arbeidsledige skulle blitt regulert betydelig opp, ikke ned slik Regjeringen foreslår. Alle burde kunne se at det å få halvert inntekten sin skaper mange problemer for de det gjelder.

Forslaget om å redusere barnetillegget for de uføre er nok et forslag som føyer seg inn i rekke der det blir tatt fra de som allerede har lite. Regjeringen burde også kunne se at det å få redusert en allerede liten inntekt med nesten 30000,- er dramatisk for de det gjelder. Ekstra ille blir det da Statsministeren argumenterer med at de gjør det for at de uføre skal motiveres/tvinges til å ta arbeid, akkurat som uføre bare kan trykke på "knappen" så er de friske og arbeidføre igjen. Holdningen som Regjering og Statsminister med dette legger til grunn er at de vil ha et samfunn der vi ikke skal ta vare på de svakeste.

Alle de forslagene jeg nå har kommentert må vi jobbe for at Stortingsflertallet ikke vedtar. I tillegg mener jeg at forslagene viser at politikken Regjeringen står for er en stor endring i måten de vil endre det norske samfunnet på i gal retning. Jeg mener derfor at vi allerede nå må begynne å mobilisere til ett Regjeringsskifte ved neste Stortingsvalg.

En annen sak som opptar meg og fagforeningen er Regjeringens forslag til endringer i Arbeidsmiljøloven. Endringene går samla sett i en retning der bedriftene/eierne skal få mer makt og arbeidstakerne/fagbevegelsen mindre makt. Jeg skal bare trekke frem forslaget om at Regjeringen vil at det skal bli tillatt å ansette arbeidere midlertidig i en periode på 9-12 måneder. Dette forslaget vil øke andelen som er midlertidig ansatte og andelen av faste ansettelser vil reduseres. Det er ikke slik det blir hevdet fra Regjeringen at det blir flere jobber for at bedriftene får anledning til å ansette midlertidig, det blir bare flere midlertidige. Dette forslaget kombinert med innstramningen som Regjeringen gjennomførte i permitteringsbestemmelsene ved årsskifte gjør at de bedriftene som nå får for lite arbeid i forhold til ansatte går rett til oppsigelser. Bedriftene reagerer slik fordi disse endringene er gjennomført og at de regner med at forslag om å kunne ansette midlertidig vil bli gjennomført. Taperne på disse forslagene er på kort sikt arbeiderne som blir berørte, men jeg

forts. side 3

Innhold

Lederen har ordet	2
Redaktørens hjørne	3
Forsvar Arbeidslivets Grunnlov	4 – 5
Aktivitetssuken for EL&IT Forbundet og fagforeningens Oljeutvalget	6 – 7
Havnearbeiderne tapte i Arbeidsretten	8 – 9
Sommerpatruljen	9
Forslag til vår nye organisasjon	10 – 11
Pensjonsreformen	12 – 13
Fagbevegelsen som kamporganisasjon!	14 – 15
Ny tariffavtale i Sector Alarm	16
EL og IT forbundets olje og anleggskonferanse	17
Fremtidens kompetanse- utfordringer	18 – 19
Forbundsledelse besøkte Gullfaks B 25. august	20
LO Favor app'en	21
Medlemsmøte i Tønsberg	22 – 23
Medlemsbesøk hos Vassnes – Hellesøy Rosendal Overrekkelse av vervepremie til Tomazs Rogala	24
Rutiner når du ikke er på jobb	25
Lærlingemøter avholdt i Rogaland 2014	26 – 27
Utbetaling av sykepenger fra bedriften	27
Lærlingspalten	28
Forlik mellom Norsk Teknologi (arbeids- giverne) og EL & IT forbundet	28
Rapport fra HMS Utvalget	29
Rapport fra utvalgene	30 – 31
Foreløpig innkalling til halvårsmøtet i Rogaland Elektromontørforening 11. November 2014	31
Invitasjon til julemøter i Stavanger (5/12) og Haugesund (28/11)	32

Redaktørens hjørne

Velkommen til høstens utgave av Samleskinnen, og som tidligere inneholder også denne utgaven mye bra stoff.

Selv om det ikke er lystig lesing er det mest alvorlige for tiden Høyre og Frp regjeringens angrep på arbeidslivets grunnlov, Arbeidsmiljøloven. Denne regjeringen er for de rike, og har ingenting til overs for folket på gulvet.

Dette kan du lese mer om i artikkelen «Forsvar arbeidslivets Grunnlov» og «Fagbevegelsen som kamporganisasjon».

En stor begivenhet som fagforeningen arbeider mot i disse dager er EL & IT Forbundets Landsmøte i mars 2015. Landsmøte er forbundets høyeste organ, hvor form og politikk spikres for de neste fire årene. I denne forbindelse har Rogaland Elektromontørforening sendt inn en del forslag på endringer av organisasjonen til Landsmøte. Disse forslagene kan du lese mer om i artikkelen «Forslag til vår nye organisasjon».

På forsiden av Samleskinnen er det bilde fra siste boikott av NorLines terminal i Tromsø. Havnearbeiderne har kjørt en lang kamp for å forsvare sin tariffavtale mot aggressive private aktører som overtar offentlig drevne kaianlegg. Mot alle odds tapte havnearbeiderne dessverre denne kampen i arbeidsretten, noe du kan lese mer om i artikkelen «Havnearbeiderne tapte i Arbeidsretten».

Sannsynligvis vil neste hovedtariffoppgjør dreie seg om pensjon. Våre pensjonsordninger har opplevd harde angrep de senere år, hvor finansnæringen har brukt mye energi på å slå kloa i vår pensjonspenger. Pensjonene vi sparer opp hos vår arbeidsgiver er arbeidsgivers eiendom. Det betyr at vi ikke har noen forhandlingsrett på disse ordningene. Det er her slaget sannsynligvis vil stå. Pensjon kan du lese mer om i artikkelen «Pensjonsreformen».

Med dette ønsker jeg alle lesere en spennende lesing og en riktig god høst!

Geir Ove Bernhoff

Fagforeningens styrke, er din sikkerhet!

Fra side 2

mener både samfunnet og bedriftene/eierne vil tape på en slik omlegning på litt lengre sikt. All tilgjengelig forskning viser at både produktiviteten, evnen til nyskapning samt trivsel på arbeidsplassen går ned som følge av at en stor del av arbeidstakerne er midlertidig ansatte.

Regjeringen angriper både arbeidstakerne og fagbevegelsen med disse forslagene. Hvis forslagene er uendret etter Regjeringen har gjennomgått høringssvarene må en samla fagbevegelse gå ut i politisk streik for å markere sin motstand mot disse endringene. I tillegg må fagbevegelsen forplikte Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet på at de skal redusere disse endringene nå vi får valgt en annen Regjering.

Start allerede nå med å mobilisere til kamp mot disse endringene og for å få ett Regjeringsskifte ved neste Stortingsvalg.

Oivind

Forsvar Arbeidslivets Grunnlov

Av: Geir Ove Bernhoff

Hadde du gått og varslet sjefen om noe som var gale dersom du ikke visste om du hadde arbeid neste uke? Det er bare faste, trygge ansatte som kan varsle uten frykt for å miste jobben når noe er galt i arbeidslivet – ja, det er de faste ansatte som har skapt det arbeidslivet vi er så stolte av i Norge.

Den 23. september mobiliserte fagbevegelsen i hele Norge til kamp mot Høyre og Frp regjeringens foreslåtte endringer i Arbeidsmiljøloven. Over 5000 streikende arbeidere var ute i gatene i Oslo og Trondheim. I Stavanger ble det avholdt en politisk markering i byparken. Leder av Rogaland Elektromontørforening, Øivind Wallentinsen var hovedtaler.

Regjeringen lanserte forslag til endringer av AML under overskriften «*et trykt, sikkert og familievennlig arbeidsliv*». Midlertidige jobber foran faste stillinger, lengre arbeidsdager og mer overtid, er verken trykt eller familievennlig. De foreslåtte endringene skaper derimot større frihet for arbeidsgiver til å skatte og valte med arbeidsfolk. Det er åpenbart at dette vil ramme arbeidstakernes helse og sikkerhet.

Regjeringen hevder at faste ansettelse fortsatt skal

være normen, men åpner i praksis for at det blir lovlig at alle nyansettelser kan være midlertidige i 9/12 måneder. Dette bidrar til å omdefinere midlertidige ansettelse til en normalordning. Erfaringer fra utlandet viser at det ikke blir flere jobber med slike bestemmelser. Fakta er at faste jobber erstattes av midlertidige. I praksis betyr dette mer løsarbeid, svakere rettigheter for innleide arbeidstakere og et mer tydelig A og B lag i arbeidslivet. I Sverige som har et mer liberalt lovverk har dobbelt så mange midlertidige som i Norge. Samtidig har landet dobbel så stor arbeidsledighet og en ungdomsledighet på 55 % (for ungdom mellom 16 og 24 år).

I sine begrunnelser skyver regjeringen svake grupper foran seg med å påstå at ungdom og funksjonshemmede vil få lettere adgang til faste jobber. Funk-

sjonshemmedes egne organisasjoner er i mot forslagene. De har påpekt at også funksjonshemmede arbeidstakere har rett på et ordentlig stillingsvern. «Er det en gruppe som er avhengig av trygghet i sitt forhold til arbeidsgiver, så er det de funksjonshemmede», sier generalsekretæren i FFO, Liv Arum.

Proessen knyttet til utviklingen av høringene til disse forslagene viser også at svekkelse av fagbevegelsen og demonteringen av den norske modellen neppe er utilsiktet. Når Regjeringen sier at de ikke kommer til å ta hensyn til det som kommer inn fra høringsrunden, endringene skal gjennomføres uansett. Den ansvarlige ministeren, Robert Ericsson bruker faktisk uttrykket at «*de lover flere midlertidige ansettelser*». De holder oss for narr. Kutymen i Norge er at man prater på forhånd med dem som blir påvirket av lovendringer og nye forskrifter. Trepertssamarbeidet i slike saker har vært utrolig godt ivaretatt til alle tider. Nå er det vist nye tider. Denne regjeringen gir nemlig blaffen i det.

Midlertidig ansatte har vanskeligere for å få lån til bl.a. bolig. Dersom du stiller opp i banken med en arbeidskontrakt på et år møter du ikke mye velvillighet. De midlertidig ansatte får også vanskeligheter med å planlegge sin fritid siden de må være på tilbudssiden når arbeidsgiver ringer for å be dem om å komme på jobb. De får generelt sett dårligere opplæring i de jobbene som de skal utføre, tilbys et dårligere arbeidsmiljø, redusert sikkerhet som gjør at de er utsatt for hyppigere yrkesskader enn de som er fast ansatte. Dette tyder på at dette forslaget verken er trykt eller familievennlig.

Regjeringen legger også opp til et forslag om gjennomsnittsberegning av alminnelig arbeidstid. Dette går ut på å øke den maksimale arbeidstiden per dag fra 9 til 10 timer med individuell avtale. Det vil da i praksis bety at arbeidsgiverne fritt kan utvide arbeidstiden med 1 timer per dag, og det vil være vanskelig for den enkelte å stå i mot den type press som arbeidsgiver kan gi. I en avtale mellom arbeidsgiver og enkeltindividet er det alltid arbeidsgiver som er den sterke parten. Det er også stor sjans for at arbeidsgiverne ønsker å gjennomsnittsberegne for å unngå

*Leder i Rele, Øivind Wallentinsen var hovedtaler på aksjonen i Stavanger.
Foto: Geir Ove Bernhoff.*

overtidsbetaling. Vi ser da at dette er heller ikke et trykt eller familievennlig forslag.

I følge en undersøkelse som Lederne gjennomførte i 2013, er nærmere 70 % av medlemmene i handelsbransjen i mot søndagsåpne butikker. De frykter at dette vil gå ut over deres fritid, og at inntjeningen blir dårligere. Tall fra Sentret for forbruksforskning viser på samme måte at 61 % av den norske befolkningen er i mot søndagsåpne butikker. Kun 31 % er for. Tross dette presser regjeringen på for å tillate slike åpningstider.

Regjeringen mangler også faktagrunnlag når de vil endre reglene i arbeidslivet. Deres høyreliberalistiske ideologi blir viktigere enn realitetene. Det er stor avstand mellom forslagene til endringer og den kunnskap og de erfaringer dagens arbeidsmiljølov bygger på.

Arbeidsmiljøloven er en vernelov. Arbeidsgiver har alltid vært den sterke part i arbeidslivet. Loven er laget for å jevne ut styrkeforholdet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker når det gjelder helse, miljø og sikkerhet. I stedet for å gi vern til de som ikke har helse til, eller ønsker lange skift og til mer uhensiktsmessige tider, som har behov for en sikker jobb, tilpasser nå regjeringen loven til arbeidstakerne med god helse og gode attester.

Arbeidsmiljøloven er fleksibel nok som den er. Loven skal ha hovedfokus på medbestemmelse, helse og sikkerhet og være en vernelov for folk flest. Denne kampen er ikke over, men det krever at alle dere medlemmer stiller opp i de kampene vi må ta for å forsvare vår Grunnlov.

Tillitsvalgte besøker Dolwin Beta. Foto: John Helge Kallevik.

Aktivitetsuken for EL&IT Forbundet og fagforeningens Oljeutvalget

Av: John Helge Kallevik

Olje & anleggsutvalget i EL & IT Forbundet avholder en årlig aktivitetsuke. I 2014 ble det gjort rundreiser og besøk på arbeidsplasser i Hordaland og i Rogaland. I uke 37 ble det avholdt aktivitetsuke. Oljeutvalget i Rogaland var arrangør. Det ble invitert til grillfest og golfturnering på Bærheim.

Aktivitetsuka er en del av arbeidet til Oljeutvalget og det sentrale Olje- og anleggsutvalget driver. Aktivitetene ble planlagt i Oljeutvalgets møte i juni. Forbundssekretær Trond Løvestakken deltok hele uken.

Mandagen besøkte vi klubben Westcon inne i Ølen. Det lå en rigg inne, men på bakgrunn av at det pågikk sandblåsingsarbeid om bord valgte vi heller å diskutere flere utfordringer klubben i Westcon har. Med på møte til klubben var Jan Calej og Børge T. Jensen. Vi diskuterte blant annet et info møte for alle ansatte, organiserte og uorganiserte. Videre ble det diskutert avholdelse av et årsmøte for å få valgt et fullverdig klubbstyre og få behandla regnskapene for år 2013. Aktuell dato er satt til 17. oktober.

Videre gikk turen til Kårstø. Her var vi innom

Helgevold Elektro Haugesund. Vi hadde også et lite besøk hos Aibel sine medlemmer. Statoil og Aibel hadde demobilisert mange fra Kårstø. Dette er en del av Statoil sin sparekampanje. På møtene diskuterte vi arbeidssituasjonen og om det var foretatt riktig etterbetaling på økningene fra 1. mai 2014.

Tirsdag ble Haugesund og Aibel-verftet besøkt. Nesten hele klubbstyret fra Aibel stilte opp på besøket. Det var følgende: Karsten Bøe, Nils Gunnar Knudsen, Lauritz Slåttebrekk, Reidar Skjold og Lars Christian Solheim. Fra Distrikt Vestfold & Telemark stilte Gjert Moldestad. Gjert Moldestad er midlertidig ansatt i Distrikt for en viss periode fremover. Målet var å besøke "batteriet" Dolwin Beta. Dolwin Beta skal plasseres på tysk sektor og ta i mot strøm fra

vindmøllene som blir plassert der.

Før vi gikk om bord hadde vi en god diskusjon omkring hvem som hadde ansvaret for elektro arbeidet om bord og hvordan fordelingen var mellom ABB og Aibel. Vi måtte også gjennom et sikkerhetskurs. Dette ble grundig gjennomført av Arnstein Høyvik fra Aibel. Her ble også ansvarsområdene mellom Aibel og ABB gjennomgått. Det ble opplyst, på kurset, at Aibel sin elektroledelse og ansvar på verftet ikke hadde godkjent at ABB hadde en innleid faglig ansvarlig.

Ombord var det en del innleide svensker som ABB hadde ansvaret for. Det ble stilt spørsmål om disse var elektrofagarbeidere. I tillegg var Bravida innleid. De måtte demontere over 70 tavle, da disse var blitt vannskadet. Det var mangel på preservering som var årsak til dette. All kabel måtte også trekkes tilbake. En rimelig stor jobb for Aibel i Hauge-sund. Vi fikk hilse på mange medlemmer fra Aibel, Bravida og arbeidere fra Sverige.

Riggen er bygget i Dubai

Onsdag gikk turen til Egersund. Her var også forbundssekretær Ellisiv Rognlien med i tillegg til Trond Løvestakken. Aker Solutions har innleide fra bemanningsselskapet Aramex fra Polen, PAM Offshore fra Færøyene og norske Slagen Elektro. Vi fikk snakke med noen av de ansatte i Aramex. Alle er polske elektrikere. I Egersund går de 4 uker på og 2 uker av.

Stor takk til Aker ledelsen som gav oss lov til å holde stand inne på verftsområde til Aker. Her fikk vi god hjelp av lagerpersonalet. De hjalp oss med bord og forsynte oss med kaffe hele dagen. Stand hadde vi like utenfor lageret. Derfor var det mange som kom innom standen slik at vi fikk slå av en prat. Det var polske, svenske, norske og færøyske elektrikere. Disse går 15 – 20 rotasjon. De lokale går vanlig 7,5 timers dag.

Arbeiderne var meget godt fornøyd med arbeidet og arbeidsmiljøet om bord i modulen, og selvfølgelig med den gode familievennlige arbeidstidsordningen. Arbeidet var på en Edvard Grieg modul. Modulen skulle egentlig til Stord for ferdigstilling. Nå er disse planene endret slik at den gjøres ferdig i Egersund. Vi hadde med oss en del profileringsmateriell innkjøpt av Olje & Anleggsutvalget.

På kvelden etter arbeidernes arbeidstid ble det holdt infomøter, først for Aramex ansatte som ikke er organisert og har heller ikke tariffavtale. Deretter ble det holdt medlemsmøte for EL & IT Forbundets medlemmer som er på anlegget.

Torsdagen ble bedrifter i Stavangerområdet be-

*Leif-Egil Thorsen, Trond Løvestakken, Ellisiv Rognlien og Gjert Moldestad på stand i Egersund
Foto: John Helge Kallevik*

*Aktivitetssuken ble avsluttet med en golfturne
Foto: John Helge Kallevik*

søkt. Vi var innom Albatross på Sola. De ansatte er ikke medlemmer og har dermed ikke tariffavtale. Vi fikk en omvisning i lokalene og de arbeidene de holder på med, av den tillitsvalgte. De lager containere til oljeservicebedrifter. Deretter besøkte vi, Aker Solutions MMO på Forus.

Uken ble avsluttet med møte i Oljeutvalget og grillfest for medlemmer innen olje & anleggsmiljøet. Det ble også en intern golfturnering for de med *green card* eller bedre, fra kl 12 00. Etter arbeidstid ble det avholdt uhyggelig golfturnering for medlemmene uten å ha golf kurs. Senere på kvelden ble det grilling og quiz. Quiz ble laget av Thomas Knudsen, klubbleder i Swire Oilfield Service. Denne gangen var quizen avholdt elektronisk. Thor Einar Amundsen var den store grill mester. På grillfesten ble det servert hamburgere og pølser. Stor takk til Leif -Egil Thorsen som holdt lokale til oss på Bærheim i Sandnes.

Alt i alt var det ei vellykket aktivitetssuke.

*Det var et godt samhold under aksjonene.
Foto: Geir Ove Bernhoff*

Havnearbeiderne tapte i Arbeidsretten

Av: Geir Ove Bernhoff

Havnearbeiderne har kjørt en innbitt kamp for laste- og lossersetten ved norske havner. Konflikten startet ved Risavika Havn den 1. november i fjor da NTF boikottet Risavika Terminal fordi bedriften ikke vil undertegne en tariffavtale for havnearbeidere.

Det har eksistert tariffavtaler for havnearbeiderne i over 100 år. Avtalen dreier seg om hvem som har retten til å laste og losse skipene som ankommer norske havner. Denne rettigheten og tariffavtalen kom først i stand for å ivareta løsarbeiderne som i tidligere tider ble grådig utnyttet av arbeidsgiverne.

Konfliktens kjerne var om denne rettigheten også gjaldt ved private havner. Det tradisjonelle havnegodset ble tidligere lasset- og losset i Stavanger offentlige havn. Dette arbeidet ble så flyttet til Risavika private havn uten at tariffavtalen fulgte med. Slike overføringer tolkes normalt som virksomhetsoverdragelse, hvor da tariffavtalen skal følge med. Den private eieren av Risavika Havn nektet å gå med på dette kravet. Arbeidsrettens dom var enstemmig og ga NHO med-

hold i at private kan bruke egen ansatte ved lasting og lossing på egne anlegg. Arbeidsretten kan ikke ankes. Når vi ser på utviklingen i havne-Norge er det ikke mange havner igjen som omfattes av tariffavtalen. Dersom tariffavtalen skal få innpass på de private havnene må tariffavtalen reforhandles. 1. nestleder i Norsk Transportarbeider Forbund, Lars M. Johnsen stiller seg helt uforstående til dommen som han mener undergraver tariffavtalen og ILO konvensjonen som beskytter havnearbeiderne.

Havnearbeiderne har fått en bred støtte fra hele det organiserte Norge. Det har blitt kjørt en mengde aksjoner ved blant annet NorLines terminal i Tromsø, hvor havnearbeiderne ble tatt ut i sympatistreik den 7. desember i fjor. Boikottaksjonene ble kjørt fordi

***“Dommen undergraver
tariffavtalen og ILO-konvensjonen
som beskytter havnearbeiderne!”***

Lars M. Johnsen, 1. nestleder NTF

NorLines satte inn annet personal til å utføre disse jobbene. Dette mente LO og Transport var streikebryteri.

Den siste aksjon ble kjørt den 19. september i år, da 60 aksjonister fra hele landet blokkerte lasting og lossingen ved NorLines terminalen. «Streikebryteri er noe svineri» ble det taktfast ropt av aksjonistene da Hurtigruta, Kong Harald la til kai i Tromsø. Tromsø kunne by på upåklagelig vær og matfestival, og dagen etter boikotten ble viet til utdeling av brosjyrer til gjestene på matfestivalen.

Det er svært leit å tape denne saken i Arbeidsretten etter et så massiv innsats som havnearbeiderne og deres støttespillere har lagt ned for å vinnen denne kampen. Ser vi på det fra den positive siden er det et utrolig bra samhold og støtte mellom fagforeningene i Norge. Det er viktig at vi støtter hverandre når våre kollegaer i fagbevegelsen blir angrepet. Neste gang kan det være våre rettigheter de angriper.

SOMMERPATRULJEN

Av: Lauritz Slåttebrekk

Årets sommerpatrulje ble avholdt 23-27 juni. 233 forskjellige bedrifter ble besøkt. Dessverre hadde 54 av disse ett eller flere brudd, noe som tilsvarer 23,2 %. Tilsammen var det 89 brudd.

LOVBRUDD	ANTALL
Kontrakter	24
Manglende lønnslipp	10
Manglende opplæring	9
Arbeidstidsregler	37
Mistanke om svart arbeid	9

Fra EL & IT var det Lauritz Slåttebrekk og Morten Aase Kristoffersen som var med, samt organisasjonssekretærene John Helge Kallevik og Egil Willy Kristensen.

Vi fikk ekstremt god mediedekning med gode reportasjer i de fleste lokalavisene. Alle deltakerne synes det var moro å være med, å synes det var en fin opplevelse. Vi fikk også vervet 44 nye LO medlemmer.

Fra venstre bakerst: Daniel Rayner, Karolina Taraskite og Amid Bayan. 2. rekke fra venstre: Odd Magne Sjursen Skogland, Per Asmund Birkeland, Lauritz Slåttebrekk, Jan Gofrey og Birthe Noss Bjørnevåg. Foran: Solfrid Lerbrekk (LO ungdomssekretær)

Mars 2015 avholder EL & IT Forbundet sitt fjerde Landsmøte siden det ble stiftet 1. januar 1999. Landsmøte som avholdes hvert fjerde år er forbundets øverste organ. Foruten å velge forbundsledelse og forbundsstyre, vedtas handlingsplanen og politikken for de fire neste årene.

På EL & IT Forbundets Landsmøte i mars 2011 ble det vedtatt å gjennomføre en grundig gjennomgang av EL & IT Forbundet (*Organisasjonsprosjektet*). Hele organisasjonen skulle kartlegges for å se på områder som kunne forbedres, helt fra det enkelte medlems hverdag og opp til forbundets ledelse. Resultatet av undersøkelsen og forslag til endringer som følge av denne, skal legges frem og fattes vedtak til på Landsmøte i 2015.

Som et ledd i dette prosjektet skulle distriktene sende inn forslag til endringer av organisasjonen. Dette kommer i tillegg til de ordinære forslagene som normalt sendes inn fra distriktene i forkant av Landsmøte. Forslagene fra Rogaland som ble oversendt den 1. oktober i år, har vært til grundig debattert i hele distriktet.

I Rogaland valgte vi å dele opp forslagene i føl-

gende områder:

- Landsmøte
- Landsstyret
- Forbundsstyret
- Forbundskontoret
- Lokal organisasjonen (Medlem, klubb, fagforening og distrikt)
- Skolering for medlemmer og tillitsvalgte
- Økonomi (inkl. forsikring og kontingent)

Her er et lite utdrag av de forslagene som ble sendt fra Rogaland:

Landsmøte

I forhold til Landsmøte er vi opptatt av at tiden skal brukes mest mulig økonomisk og effektivt, og har derfor sendt inn et forslag om temadager. Dersom

det skal settes av egen temadag på Landsmøte skal temaet også følges opp i kommende landsmøteperiode.

Videre har vi sendt inn et forslag om mandatfordeling til Landsmøte, liknende den som brukes under Stortingsvalg. Dette for å kunne ivareta alle gruppingene i forbundet på en demokratisk måte.

Landsstyret

Landsstyret er forbundets øverste organ mellom Landsmøtene. I de senere perioder har Landsmøte blitt mer og mer umyndiggjort. Vi har derfor sendt inn forslag som har intensjon om å gjenopprette Landsstyrets rette posisjon i EL & IT Forbundet.

Rogaland har også sendt inn forslag som skal øke samhandlingen og informasjonsflyten mellom landsstyrerepresentantene og distriktets tillitsvalgte. Dette for å styrke den demokratiske innflytelsen fra grunnplanet i forbundet.

Lokalorganisasjon

EL & IT Forbundet har, når vi ser på hele landet, en uensartet struktur. I følge tilbakemeldingene til organisasjonsprosjektet er den strukturen som medlemmene er mest fornøyd med, det å være organiserte i bedriftsklubber som igjen står tilsluttet lokale fagforeninger. Fagforeningene er igjen tilsluttet et distrikt som fungerer som en paraplyorganisasjon for alle fagforeningene i distriktet. Rogaland har sendt inn forslag på dette som hovedstrukturen i forbundet.

Rogaland har også sendt inn forslag på at klubber som ikke er landsomfattende skal få tilbakeført kr. 300,- per medlem per år av kontingenten. Mange klubber sliter med økonomien og skal vi kunne få en høyere aktivitet i klubbene er det nødvendig å styrke deres økonomi.

Skolering

Under organisasjonsprosjektet har det fremkommet misnøye blant medlemmene og tillitsvalgte på den skoleringen som gis av EL & IT Forbundet. Her har Rogaland sendt inn forslag på at nyinnmeldte medlemmer skal få tilbud om et introduksjonskurs innen 6 måneder. Det er også sendt inn forslag på at nyvalgte tillitsvalgte skal få tilbud om et grunnleggende kurs innen 3 måneder etter de er valgt, og videre tilbud om minst ett nytt kurs per år.

Forsikringer

Rogaland har foreslått å redusere den obligatoriske forsikringspakken som medlemmene har via medlemskapet til grunnforsikring og kollektiv hjem. Alle andre forsikringer gjøres frivillige. I dag er det mange som har både reise og uføreforsikring via sin arbeidsgiver. Dette fører til at mange blir «dobbelforsikret», noe som kan slå negativt ut for den enkelte. I tillegg er det mange medlemmer som ser på forsikringen som en del av kontingenten. Dette kan være et hinder for enkelte å melde seg inn, eller stå som medlem i EL & IT Forbundet.

Andre forslag

Når det oppstår uenighet mellom klubb og bedrift som de ikke selv makter å løse, sendes denne uenigheten inn til mekling mellom EL & IT Forbundet og Norsk Teknologi. Dersom disse ikke kommer til enighet skal den løses mellom LO og NHO. Siste instans er Arbeidsretten. I EL & IT Forbundet opplever vi at denne tvistebehandlingen tar alt for lang tid. Rogaland har derfor sendt inn forslag på endringer som har til hensikt å «speede opp» prosessen og ansvarliggjøre dem som har ansvaret for behandlingen.

Nestleder i EL & IT Forbundet Vidar Hennem presenterer organisasjonsprosjektet på Oslokonferansen. Foto: Geir Ove Bernhoff

Finansnæringen er ivrig etter å slå kloa i våre pensjonspenger.

Pensjonsreformen

Av: Trond Sæle

Får alle en anstendig pensjon?

Tidligere var pensjon erstatning for bortfall av lønn når du ikke lenger kunne arbeide. I dag tar mange ut pensjonen mens de er i arbeid, altså ses pensjonen på som en formue. Er dette en riktig tankegang?

Dette var et av temaene på Oslo konferansen hvor Stein Stugu fra DeFacto var innleder. Han satte fokus på en pensjonsreform uten sosial profil.

Er det greit at en som begynte i arbeidslivet som 22 åring og som går av som 62 åring får halvparten i pensjon av hva en som begynte som 32 åring og går av som 72 åring? Systemet premierer de som tar ut pensjon sent på bekostning av sliterne som ikke orker å stå lenger enn 62 år og som derfor blir hardt straffet økonomisk. Pensjonens størrelse avhenger av når du må gå av, gjennomsnittlig årslønn av alle år i arbeid, OTP (Obligatorisk Tjeneste Pensjon) og AFP tillegget. Det er svært viktig med en høy % på OTP.

Mange lavtlønte har mistet retten til å gå av som 62 åringer pga. for lav lønn.

Er det mulig å forsvare den nye ordningen sosialt? Mange bedrifter er i dag gått over fra ytelsesbasert til innskuddsbasert OTP. Dette medfører at den økonomiske risikoen blir flyttet fra bedriften til den ansatte. Det er grunn til å stille spørsmål om hvorfor vi har fått en OTP som er privat. Finanskapitalen bruker pensjonsmidlene til eget beste for å øke utbytte til egne eiere. Kapital akkumuleres i private hender ved privat forvaltning av pensjonsmidlene.

Vi må heller ikke glemme alderspensjon for våre uføretrygdede. Viktig at bedriften fortsetter å betale inn OTP etter at du er blitt ufør, da du ikke er berettiget AFP tillegget ved uførhet før oppnådd 62 år.

Det vil i fremtiden bli stor splittelse/forskjell mellom de som er i arbeid og de som ikke har hatt fast arbeid når det gjelder pensjon.

Dagens ordning kaster penger etter friske og raske mennesker som har jobben som hobby. AFP burde kun utbetales til arbeidstakere som må gå av med pensjon tidlig, 62 – 67 år, pga. helse.

Vi må kreve brede ordninger til alderspensjon for uføretrygdede, samt en mer solidarisk profil på pensjonsordningen for folk flest.

Bedriftsbaserte pensjoner

Ytelsespensjon: Ytelsespensjon gir en

garantert lønn ved avgang til pensjon.

Eksempelvis 66 %. Det betyr at ved avgang skal man ha utbetalt 66 % av den lønn man har når man går av. På denne ordningen er det bedriftene som sitter med risikoen for kostnadene pensjonsordningen vil medføre. Den kan også bli ganske dyr for bedriften da hele pensjonen skal justeres etter siste lønnstigning.

Innskuddsbasert pensjon: Innskudds-

pensjon er basert på faste overføringer til

arbeidstakerens konto hver måned. En mye

brukt prosent er 5 % for lønn opp til 7,1 G

(kr. 627 427), og 8 % over 7,1 G. Disse pen-

gene settes inn på fond som er avhengig av

avkastningen i finansmarkedet. Det betyr

at pensjonens størrelse blir avhengig av

hvor høy avkastning disse pengene har fått

i aksje og obligasjonsmarkedet. Risikoen er

her skjøvet over på den enkelte arbeidstaker.

Obligatorisk tjenstepensjon (OTP):

Bedrifter og organisasjoner som er omfattet

av lov om obligatorisk tjenstepensjon fikk

fra 2006 plikt til å opprette pensjonsord-

ning for sine arbeidstakere. Dette er en

innskuddsbasert pensjon hvor minstenivået

ligger på 2 og 4 %.

Fagbevegelsen som kamporganisasjon!

Av: Geir Ove Bernhoff

De fleste av oss er vokst opp i en velferdsstat hvor en rettferdig fordeling av verdiskapningen og likhet for alle har vært en selvfølge. Noe statisk, noe som bare er, og som vil fortsette å være slik....., eller ikke?

Dette var noe Asbjørn Wahl, leder av For Velferdsstaten, foreleste om på årets Oslo-konferanse. Velferdsstatens forutsetning er en kontrollert balanse mellom arbeiderne og eierne av kapitalen (aksjene, utlånene, eiendommene, produksjonen, produksjonsutstyret etc.). Forutsetningen er at privat kapital blir holdt i tøylene av lov og avtaler. Demokratiet i arbeidslivet er en viktig stolpe i denne strukturen. I det moderne Norge har denne politiske strukturen holdt seg bra i balanse.

I 1980 nådde fagbevegelsen i Norge toppen av sin makt da medbestemmelse i bedriftene ble innlemmet i Grunnloven, og fra 1980 og fremover er lov og avtaleverket slik vi kjenner det i dag, i hovedtrekk på plass. Trepertssamarbeidet mellom arbeidstaker, arbeidsgiver og regjering ble sett på som årsaken til fremgang.

Utover på åttitallet, og spesielt på nittitallet fikk de nye markedsliberalistiske kreftene mye sterkere inn-

pass i bedriftene og politikken for øvrig. Konseptene ble utviklet av store amerikanske konsulentselskap og hadde ikke plass til fagforeninger og tillitsvalgte. Fremskrittet ble sett mindre og mindre på som et resultat av det balanserte maktforholdet i samfunnet. Kapitaleierne følte at arbeiderbevegelsen var blitt for sterk og fryktet for sine eiendeler.

Velferdsordninger er en hemsko for slike ideer, noe som virkelig fikk gjennomslag i Europa i kjølvannet av finanskrisen i 2008. I stedet for å innføre strengere kontroll på finansmarkedet, som var direkte årsak til krisen, ble folket kausjonister for et konkursrammet finansmarked. Samtidig som bankene fikk historisk høye overføringer, satte myndighetene i EU, uten forhandlinger, tariffavtalene til sides ved å redusere lønn og pensjoner. Streikeretten ble i enkelte land innskrenket og sosiale støtteordninger ble redusert til det minimale. Arbeidslivet ble avdemokratisert og amerikanisert, hvor fagbevegelsen lå tilbake med

bruket rygg. Denne bevegelsen slo hardt innover Norge da det norske folket stemte inn tidenes blåeste regjering på Stortinget. Denne regjeringens viktigste mål er å knuse fagbevegelsen og arbeidstakernes rettigheter i Norge. Gjennom sitt brennende ønske om å privatisere våre offentlige velferdsinstitusjoner, søker de å svekke vår allmenne velferdsordninger som vi har bygget opp i løpet av de siste 70 årene. Det er ikke til å stikke under en stol at det norske folket har blitt utrolig rike. Den norske arbeideren er uten tvil den best betalte arbeideren i Europa. Paradoxet er at jo rikere vi blir, til mindre blir vi opptatt av fellesskapet, og desto mer blir vi opptatt av å beskytte vår personlige rikdom. Det ser ut som vi helt har glemt hva som er årsaken til at rikdommen i Norge er så jevnt (rettferdig) fordelt.

Høyrekreftene i Europa og USA har sørget for at arbeiderne får stadig mindre av verdiskapningen i bedriftene. Sammen men avregulering og fjerning av kontroll av kapitalen førte dette til en opphopning i finansmarkedene. På samme tid som arbeidstakerne fikk dårligere råd, ble kapitalmarkedene stadig mer aggressive i å plassere sine forøkte verdier. Dette førte til at velstandsutviklingen blant vanlige folk ble finansiert av lån, og alle vet hva som skjedde da dette eventyret sprakk.

I dag opplever vi at finansformuene vokser seg mye større enn landets totale årlig produksjon (BPN). Dette betyr at kapitalavkastning etter hvert blir viktigere enn avkastning på arbeid. Vi kan da se betydningen av den borgerlige regjeringens fjerning av arve- og formueskatten. En vridning over fra arbeid til kapital betyr at det blir større og større forskjell på fattig og rik.

I dag ser vi at den borgerlige regjeringen legger opp til alvorlige endringer på arbeidslivets grunnlov; Arbeidsmiljøloven. De retter hovedskytset mot det området som vil svekke fagbevegelsen mest, nemlig retten til faste ansettelser. Hvem tør å kjempe for sin egen rett når de ikke vet om de har arbeid i morgen? Dette er noe som kommer til å svekke viljen til

*Asbjørn Wahl mener at Bjørn Kjos i Norwegian er en trendsetter
Foto: Geir Ove Bernhoff*

å organisere seg, og med det fagbevegelsens makt.

Som jeg skrev om i Samleskinnen nr. 4-2013, innføres det en diktatorisk ledelsesform i Norske bedrifter, inspirert av amerikanske modeller. Som direktøren i Statoil, Helge Lund, uttalte: «*Et firma er ikke et demokrati*». Vi kan aldri oppnå et virkelig demokrati før det er gjennomgripende i alle av samfunnets institusjoner. Stadig mer

av samfunnsmakten ligger jo i våre større bedrifter. Hvordan kan vi rope høyt om demokrati, når vi stillende aksepterer diktatur i våre viktigste samfunnsinstitusjoner.

Direktøren i Norwegian, Bjørn Kjos, er ikke et utskudd, men en trendsetter for hvilken retning vår bedrifter vil ta.

Mange tror at denne situasjonen går over av seg selv, at vi kun er inne i et midlertidig tilbakeslag og at alt vil bli som før. Slik er det ikke. Dette er en permanent strukturkrise som vi bare har sett begynnelsen av. Kapitaleierne føler for tiden ingen trussel fra befolkningen og har politikerne med seg på laget. De kan derfor kjøre på som de ønsker.

Skal vi kunne snu denne trenden er det viktig at vi finner tilbake fellesskapsånden. Ikke slik enkelte bevegelse opptrer i Europa, hvor de slutter seg til det ekstreme høyre og kanaliserer energien i perverterte politisk retninger. Vi må bygge nye og brede allianser, ikke bare innad i Norge, men utover landegrensene med våre europeiske kollegaer. Organisasjonsgraden må økes og vi må oss våre nye landsmenn og våre kollegaer i de uorganiserte bedriftene. Fagbevegelsen må ta et bredere politisk ansvar. Sammen må vi utvikle demokratiske og aksjonsorienterte fagforeninger som er forberedt på å ta de konfrontasjonene som er nødvendige. Forsvaret av våre tariffavtaler blir stadig viktigere, det vi taper lovveien må vi kreve det inn i tariffavtalene. Amerikanske ledelsesmodeller må bekjempes. Ved neste valg må vi kreve av det politiske flertall at viktige tilbakeslag i Arbeidsmiljøloven omgjøres, slik vi gjorde i 2005. Men vi kan ikke oppnå noe før alle drar i samme retning. Vi må ikke la skipet gå til bunns før vi reagerer, da er det for sent.

Ny tariffavtale i Sector Alarm

Av: Geir Ove Bernhoff

På vårparten 2014 ble EL & IT Rogaland kontaktet av ansatte i Sector Alarm Stavanger. De ansatte montørene hadde fått nok av behandlingen de fikk av bedriften. Ønsket fra de ansatte var å oppnå bedre betingelser og arbeidsforhold.

Denne kontakten resulterte i at montørene organiserte seg, og den 30. april ble det stiftet en ny EL & IT klubb i Sector Alarm Stavanger. Kjetil Veen Hansen ble valgt som ny klubbleder.

Rogaland Elektromontørforening sendte også inn krav om å opprette tariffavtale i bedriften. Den 22. august bekreftet NHO service at Landsoverenskomsten ble gjort gjeldene for Sector Alarm Stavanger fra og med den 18. juni 2014.

Sector Alarm ble grunnlagt i 1995 og er et 100 prosent norsk selskap. Selskapet er etablert i alle de store norske byene og har spesialisert seg på boligalarm med tilhørende alarmtjenester til privatmarkedet. De har i dag 150 000 kunder i Norge, 85 000 kunder i Sverige og 85 000 i Irland. Kundesenteret for den norske og svenske virksomheten er lokalisert i Spania. Selskapet har i Norge kjøpt opp boligalarmdelen til G4S, Nokas og BKK.

Sector Alarm AS i Norge hadde i 2013 en omsetning på over 600 millioner NOK og 550 medarbeidere.

Jeg møtte Kjetil Veen Hansen fagforeningens tillitsvalgtkonferanse i september, og fikk en gjennomgang av forholdene i bedriften. Lønns og arbeidsbetingelsene i selskapet var sjokkerende dårlige sett ut i fra tarifferte forhold. Montørene fikk kun betalt per oppdrag. Minimum betaling for oppdraget var 60 minutter. Bedriften betalte en garantilønn på kr. 166,- per time. Resten var bonusbasert. Under de siste forhandlingene med de tidligere såkalt «tillitsvalgte» ble montørene tilbudt en økning på 8-10 kr. timen, mens bedriften samtidig reduserte minstesatsen per serviceoppdrag fra 60 til 40 minutter. Dette

Klubbleder i Sector Alarm

Kjetil Veen Hansen

Foto: Geir Ove Bernhoff

har faktisk en stor betydning, siden det ikke ble betalt for dødtiden mellom oppdragene. Bedriften betalte heller ikke for 1. og 17. mai eller for overtid. Både betaling for 1. og 17. mai og overtid er lovpålagt, og gjelder derfor alle bedrifter i Norge, uavhengig om det er etablert en tariffavtale eller ikke. I de åtte årene som Kjetil Veen Hansen har jobben i selskapet har han ikke fått overtidsbetaling!

Sektoralarm påstår at de skal foreta all opplæring av sine ansatte selv. Bedriften er ikke en opplæringsbedrift og i Stavanger er det ingen som innehar fagbrev. Kjetil Veen Hansen har heller ikke fått særlig mye opplæring i bedriften. Mye av opplæringen har skjedd på egen initiativ.

Etter at det ble etablert tariffavtale i bedriften har det blitt gjort et forsøk på anstendige

forhandlinger. Bedriften legger skyld på den tillitsvalgte for at (som de sier) de er «blitt påført større utgifter» etter at tariffavtalen kom på plass. Bedriften ville ikke videreføre bonusavtalene, men kun gi en timelønn lik for arbeidstakere uten fagbrev (kr. 166,62). Dette betyr at det må gås flere runder med bedriften for å få normale forhold på plass. Klubben vil selvsagt få all den backup og støtte den trenger fra Rogaland Elektromontørforening.

Klubbleder Kjetil Veen Hansen berømmer Rogaland Elektromontørforening ved John Helge Kallevik for den uvurderlige støtten klubben har fått i denne prosessen. «Det er da vi forstår hva som er bra med å være tilsluttet en fagforening», avslutter han med.

EL og IT forbundets olje og anleggskonferanse

Av: Truls Hugo Hermansen og Lauritz Slåttebrekk

Kjell Sverre Åsheim, Eystein Garberg, Leif-Egil Thorsen og Kenneth Knudsen ledet oljekonferansen

Det var syv representanter fra Rogaland elektromontørforening som var deltakere på konferansen i Bergen. Det var et tett program som gikk over tre dager.

Første dag: Her var det to viktige temaer som ble tatt opp og det ble arbeidet i grupper om offshoreavtalen og LOK § 9. Vi hadde også en debatt i plenum. Deretter kom forbundsleder Hans O. Felix og snakket om tariffoppgjøret og om historien med tidligere tariffoppgjør. Leder for tariffavdelingen, Jan Olav Andersen snakket om samarbeidsprosjektet mellom EL & IT Forbundet og Norsk Folkehjelp i Honduras.

Tema 1. Arbeid offshore – offshoreavtalen sine bestemmelser, ved Trond Løvestakken.

Tema 2: Arbeid utenbys/ innarbeid ordninger. Landsoverenskomsten § 9 sine bestemmelser ved Kjell Sverre Aasheim.

Andre dag: Tariffoppgjøret 2014. Evaluering og EL og IT forbundets engasjement i Norsk Folkehjelp Honduras Prosjekt.

Regjeringens forslag til endring av arbeidstidsreglene i AML ble diskutert. Her holdt John Helge Kallevik et flengende innlegg mot Regjeringens foreslåtte

endringer. Det ble også en del diskusjoner i plenum om AML. Konferansen var enig om at dersom endringene går igjennom kommer det til å rasere norsk arbeidsliv slik vi kjenner det i dag.

Temaet: Hvorfor går norske olje og gassbygging prosjekter på sprekker med titalls milliarder gang på gang. Leif Sande forbundsleder Industri og Energi, Glenn Stangeland journalist offshore, Ivar Aasheim, seniorvisepresident Statoil UPIN Norge var innledere og det var Ivar Aasheim sitt innlegg som var brennhett i disse tider da Statoil som selskap har gått til reduksjon av arbeidsmengde på opptil 30 %.

Det ble avsluttet med en paneldebatt om emnet: Hvordan ser Norsk sokkel ut om ti år.

Glenn Stangeland var den eneste av de tre som trodde på nedbygging. De to andre tror på Norsk sokkel videre. Det kom mange spørsmål fra salen og spesielt om Statoil sin reduksjon i arbeid og om det gikk ut over sikkerheten.

Dag tre: Tiltredelsesavtaler. Hva er verdien i dag ved Trond Løvestakken.

Under hele konferansen var det representanter fra Svensk og Dansk EL forbund og Færøyene Håndverkerforening. De fortalte om sine erfaringer når det var emnet grenseoverskridende arbeid her i Norden.

Det var en bra konferanse med variert, aktuell og spennende temaer.

Fremtidens kompetanseutfordringer

Av: Geir Ove Bernhoff

Arbeidslivet endres i et forrykende tempo, spesielt den teknologibaserte sektoren som de fleste av våre medlemmer arbeider under. Store deler av det som vi skal arbeide med om 10 år har enda ikke blitt oppfunnet. For at vi ikke skal miste fotfeste i dette markedet er det derfor viktig at vi på utdanningsfronten er i forkant av denne utviklingen.

EL & IT Forbundet avholder årlig en utdanningskonferanse hvor slike utfordringer blir diskutert. På årets konferanse fikk vi besøk av Oddvin Breiteig fra Norsk Teknologi som gjennomgikk de teknologiske utfordringene og mulighetene vi vil møte fremover.

Fagarbeideren i 2020 kommer til å møte en langt mer avansert hverdag enn det som fagarbeideren ar-

beider med i dag. Energiproduksjon, distribusjon og IKT kommer til å smelte mye tettere sammen. Montørene må derfor gis tilleggsgutdannning som må starte i dag.

Vi står nå på terskelen til lavutslippsamfunnet og de neste ti årene vil vi oppleve store investeringer i energieffektivisering og fornybar energi. Installa-

sjonsbransjen må derfor kunne tilby løsninger som utnytter energien smart og effektivt. Vi snakker da om målinger og behovsstyring/tidstyring av energiforbruk, lokal energiproduksjon, energieffektive varme, ventilasjon og kjøling etc.

I vårt stadig mer gjennomgripende informasjonssamfunn vil vi oppleve at apparatene og systemene vi arbeider med blir stadig mer smartere, hvor alle ting kommuniserer med «skyen», maskin til maskin. Dette fører til at IT og elektro blir mye tettere vevet

sammen, noe som vil kreve en annen kompetanse hos våre montører. Samtidig vil vi se at mye av den teknologien vi arbeider med i dag mer og mer fases ut.

I dag bor 80 % av Norges befolkning i byer, samtidig som snittalderen i befolkningen øker. Nå og i tiden fremover har Norge en nettotilvekst på 20 000 eldre per år som passerer 67. Dette betyr at vi vil få en langt høyere etterspørsel etter funksjonelle og smarte eldreboliger i årene som kommer, noe som vår bransjen må kunne møte.

Våre tilbud har pris alltid vært en av nøkkelfaktor når kontrakter tildeles. Prisutviklingen i bransjen har derfor vært gjenstand for granskning. På svensk tidsstudie over svenske rørleggere kom det frem at kun 13,3 % ble brukt på ren produksjon. Den resterende arbeidstiden ble brukt på forberedelser, planlegging, transport, venting o.l. Dette skyldes ikke late og udyktige montører, men en for dårlig planlegging og manglende koordinering på byggeplassen. For å snu denne trenden er riktig kompetanse og kompetent arbeidsledelse ting som det bør satses på.

Verdsetting av realkompetanse

Hva er realkompetanse? Realkompetanse er alt det du kan. Det vil si alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller annen måter. Selv om denne kompetansen faktisk er den viktigste vi innehar, har den opp til i dag blitt lite verdsatt av utdanningsregimet i Norge. Myndigheter og utdanningsinstitusjoner har vanskeligheter med å kunne se den breie kunnskapen de norske fagarbeiderne faktisk innehar.

Heldigvis finnes det et lys i tunellen. Høyskolen i Oslo og Akershus som har begynt å ta opp studenter med studiepoeng, ikke bare fra tidligere studier, men

*Professor Grete Haaland arbeider for at realkompetanse skal gi studiepoeng
Foto: Geir Ove Bernhoff*

også i forhold til den enkelte søkers realkompetanse. Primus motor for denne omleggingen er Grete Haaland, som har fagbrev innen frisøryrket, men har videreutdannet seg til professor.

Grete Haaland mener det er viktig at vi er gode på realkompetansevurdering fordi dette vil gi en høyere annerkjennelse av yrkesfagernes kompetanse og status. Mange stillinger på høyt nivå i det offentlige krever formell utdanning (bachelor/master), stillinger som hadde fått et løft dersom de ble besatt av fagfolk. I dag utelukkes realkompetansen til yrkesfagene da det kreves formell utdanning for å ta videreutdanning i det offentlige systemet.

Høyskolen i Oslo og Akershus har tatt inn mange elever på bakgrunn av realkompetanse. En god del studenter fikk en reduksjon på sin studietid på opptil 2 år på grunnlag av denne kompetansen. Studentene som fikk reduksjon i studietida oppnådde minst like gode resultat som andre. Elementer som gir fratrekk er eksempelvis ekstra fagbrev, lederpraksis (bas, prosjektleder), prøvenemds arbeid, tillitsvalgte erfaring etc.

Grete Haaland mener fagskolepoeng må kunne stilles på likt nivå som studiepoeng. Vår borgerlige regjering vil derimot gå motsatt vei ved å stenge den tradisjonelle Y-veien, som gir elektro fagfolk mulighet til å gå direkte over på ingeniørstudier.

Faglige kvalifikasjoner

Innenfor EU er det blitt utarbeidet et rammeverk som skal klassifisere hvilken klasse de forskjellige utdanningsnivåene skal ligge på. Rammeverket som er gitt navnet EQF (Europeisk Kvalifikasjonsrammeverk), er opprettet for å kunne sammenlikne utdannelsene mellom medlemslandene. Rammeverket har delt nivåene opp i 8 trinn. Elektrikerutdannelsen i Norge kvalifiserer til å ligge på nivå 5 på denne skalaen. Problemet er at byråkratene i Norge ønsker at all yrkesutdanning skal ligge på nivå 4. Dette på tross av at utdannelsesnivåene på de forskjellige yrkesfagene kan være stor. Dersom elektrofagarbeideren skal legge seg på nivå 4 må utdannelsen reduseres. Dette vil bety at elektrofagarbeideren blir langt mindre fleksibel og kunnskapsrik. Det kan føre til at vi må dele opp elektrofaget i enda flere kategorier fagbrev. EL & IT Forbundet arbeider aktivt for at slikt ikke skal skje og dra sammenlikninger til Tyskland hvor elektrofagarbeideren er plassert på nivå 5 og 6.

Forbundsleder Hans Felix besøkte medlemmene på Gullfaks B

Forbundsledelse besøkte Gullfaks B 25. august

Av: Reidar Skjold

Alle som jobbet under EL & IT avtalen på Gullfaks B var invitert på møte kveldstid. Det møtte i alt 20 personer fordelt på bedrifter fra Aker, ABB, Aibel Dk og Aibel N.

Aibel har i disse dager et stort prosjekt pågående på Gullfaks B for Statoil. Det dreier seg om boreoppgradering til en verdi på ca. 1 milliard.

Forbundsleder Hans Felix, forbundssekretær Trond Løvestakken og LO koordinerende sokkel Nils Gunnar Knutsen hadde invitert seg selv. Undertegnede hadde drevet "lobbyvirksomhet" i forkant, slik at en stor del av elektropersonellet møtte opp, i tillegg forberedt seg på en del spørsmål som ble rettet til ledelsen.

Det ble et godt møte, som varte i overkant av 2 timer, med god toveiskommunikasjon. Felix gikk gjennom historikken fra forbundet og Løvestakken gikk gjennom deler av offshoreavtalen fra 2014.

Ledelsen var og å treffe i kaffebaren, sammen Laurits Slåttebrekk som guide. Han er ansatt i Aibel. Gode diskusjoner hadde det også vært ute i forkant av kveldsmøte og dagen etter.

Både ledelse og elektropersonellet på Gullfaks B var godt fornøyd med besøket.

LO Favor app'en

Fordelene dine har kommet til mobilen. Med den nye mobilapp'en får du oversikt over alle medlemsfordelene dine, både de du har i medlemskapet og de du ikke har prøvd ennå.

Med app'en får du:

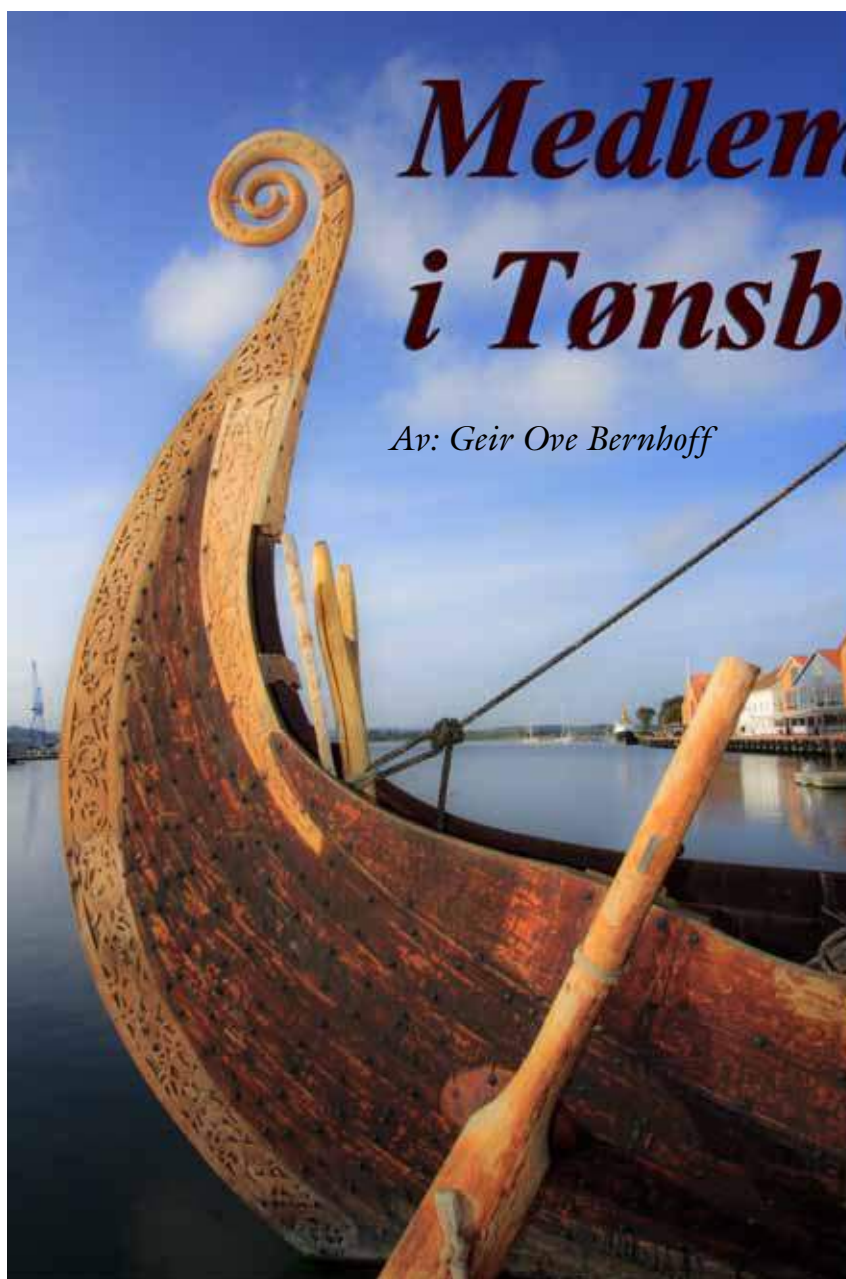
- ✓ Oversikt over medlemsfordelene dine. Både de du har inkludert i medlemskapet, og de du har valgt selv.
- ✓ Oversikt over dine egne forsikringer
- ✓ Reiseforsikringsbevis
- ✓ Oversikt over fordeler du ikke har benyttet deg av ennå. Du finner en fullstendig oversikt med over 50 fordeler du kan velge i.
- ✓ Aktuelle saker. Vi legger ut nyttig informasjon om medlemskapet ditt, fordeler og aktuelle tilbud.
- ✓ Meldinger når vi har noe viktig å fortelle deg.
- ✓ Digitalt medlemskort. Medlemskortet ditt er lagt i app'en, slik at du alltid har det med deg
- ✓ Melding av skade

Gå inn på <http://app.lofavor.no>. Her legger du inn ditt mobilnummer og det vil bli sendt deg en nedlastningslink på SMS.

Når app'en spør etter ditt medlemsnummer finner du det på ditt EL & IT medlemskort.

App'en er tilgjengelig både på I-phone og Android.

Medlemsmøte i Tønsberg

Av: Geir Ove Bernhoff

Rogaland Elektromontørforening har medlemmer bosatt over hele landet. Medlemmene tilfaller det distrikt/fagforening hvor deres bedrifter har sin forretningsadresse, og siden vi har mange medlemmer ansatt i oljerelaterte bedrifter blir en slik medlemsmasse naturlig i vår fagforening.

Fra venstre: Øyvind Wallentinsen, Knut Håkon Evju, Jan-Albert Pedersen, Andre Kristoffersen, Geoffery Durrans, Rolf Kristensen, Thor Einar Amundsen og Kjell Jensen.
Foto: Geir Ove Bernhoff

For å kunne holde kontakten med disse medlemmene har Rogaland Elektromontørforening startet en tradisjon med å invitere medlemmene på møter nærmere deres bosted. I år ble det planlagt medlemsmøter i Trondheim, Arendal og Tønsberg. Møte i Trondheim ble avholdt den 10. april mens det i Tønsberg ble avholdt den 24. september. I Arendal ble møtet dessverre avlyst pga. for lav påmelding.

I Tønsberg deltok 7 av våre medlemmer i tillegg til undertegnede og leder av fagforeningen, Øyvind Wallentinsen. Øyvind gikk gjennom tariffoppgjøret 2014, om det kommende landsmøte i 2015, kurs i fagforeningen, foreslåtte endringer i Arbeidsmiljøloven og verving av nye medlemmer.

På møtet deltok det medlemmer fra Aibel, Fabricom og Aker, samt to pensjonister. Det ble gode diskusjo-

ner om sosial dumping, kontingent og Høyre/Frp-regjeringens angrep på Arbeidsmiljøloven.

Oppmøtested for neste møte ble også diskutert. Her ble det enighet om å legge neste års møte et sted mellom Arendal og Tønsberg, slik at vi kan samle flere medlemmer.

Dagen ble avsluttet på hotellet med en bedre middag for alle oppmøtte.

Det er tydelig at medlemmene setter pris på disse møtene, noe som gir en god grunn til å holde på denne tradisjonen.

Medlemsbesøk hos Vassnes – Hellesøy Rosendal

Overrekkelse av vervepremie til Tomazs Rogala

Av: John Helge Kallevik

Onsdag den 6. august var vi på medlemsbesøk i Rosendal, nærmere bestemt på verftet til Hellesøy i Rosendal.

Vassnes Power har arbeid på en båt for Kvinnherad Elektro inne på verftet til Hellesøy i Rosendal. Her hadde vi en runde på båten for å se på arbeidet, elsikkerheten, arbeidsmetoder og ikke minst på HMS arbeide. Vi fikk en god orientering av Kvinnherad Elektro sin prosjektleder. Med på runden var også klubbleder Tomazs Rogala og Ellisiv Rognlien, forbundssekretær i EL & IT Forbundet.

Arbeidet var godt organisert. Noen detaljer var de stolte av, nemlig at alle brattberger var pakket etter hver kabel som gikk igjennom brattbergene. Da var det ryddig kabelføring på begge sider av brattbergen. Ellers var det lagt provisoriske gulver i tavlerommene og kontrollrommet. Dette gjør det enklere å gå i området og ikke minst gjør det lettere når arbeidet skal gjennomføres. Effektiv kildesortering hadde de på hver gardintrapp. Egen flyttbar ”kontorstol” for arbeid og kabeltrekk på de halve etasjene som er til koblingsrom rundt omkring på båten.

Klubbleder Tomasz Rogala hadde vunnet vervepremien som styret hadde trukket etter å ha rundet 100 nye medlemmer. Vervepremien er en I-pad. Denne fikk han overrakt i matpausen. Han var selvfølgelig meget overrasket. Vi gratulerer Tomazs Rogala med premien.

Generelt var medlemmene godt fornøyde med organisering av arbeidet.

De ble enige om strategien for forhandlingene som skal kreves.

De har store utfordringer med sysselsettingen i Vass-

John Helge Kallevik overleverer vervepremien til Tomazs Rogala.

nes. Det har vært en del oppsigelser. Medlemmene ba om, og fikk anledning til å be om permisjon for å finne annet arbeid i Norge eller hjemme i Polen. Ledelsen arbeidet med en del anbud på båter rundt omkring i Norge.

På dette tidspunktet var det en lysning, så får vi se hva fremtiden vil vise.

Rutiner når du ikke er på jobb

HVIS DU IKKE ER I ARBEID P.G.A. AT DU ER:

I MILITÆRET:

Du har rett på fritt medlemskap. Du er altså fritatt for kontingent, både forsikrings- og fagforeningskontingent i den tiden du er i militæret. Gi beskjed, gjerne skriftlig, men også muntlig er i orden, til oss på telefon 51 84 04 50.

PERMITTERT/ ARBEIDSLEDIG

Du har rett på fritt medlemskap i 8 uker, men du må sende inn dokumentasjon fra NAV som viser at du mottar dagpenger. Hvis du ikke sender inn dokumentasjon mens du går arbeidsledig vil du bli registrert som om du ikke betaler kontingent. Så snart dokumentasjon foreligger vil dette bli videresendt til forbundet og er bevis på at du har rett på fritt medlemskap i 8 uker og at medlemskapet inkl. forsikringene er i orden. Du må sende inn dokumentasjon hver måned. Når 8 uker er gått vil du få krav på forsikring fra forbundet sentralt.

SKOLE

Medlemmer som går ut i etter- og videreutdanning på heltid betaler en kontingent på kroner 900,-. Medlemmet beholder da Kollektiv hjem, Toppsikring, Grunnforsikring og Reiseforsikring.

Ønsker medlemmet å opprettholde eventuelt uføre- og ektefelleforsikring eller andre forsikringer, betales disse i henhold til gjeldende premie.

Alternativt betaler medlemmet studentmedlemskap kroner 500,- i henhold til LOs rammeavtale for Elev- og studentmedlemskap.

Som LO-medlem kan du søke om Los utdanningsstipend hvis du har vært medlem i 3 år. **Søknadsfrist - helårsutdanning 15.05.**

Søknadsfrist kortere utdanning: Fortløpende f.o.m. 15.05.

SYKEMELDT

Er du lønnet av arbeidsgiver skal du trekkes som vanlig, men er du lønnet av trygdekontoret skal du trekkes 1,5 % av brutto sykelønn. Arbeidsgiver skal oppgi dette ved melding til trygdekontoret, men kontroller at du blir trukket.

BARSEL-/FØDELS- PERMISJON

Samme som sykemeldt.

OMSORGSPERM. U/LØNN

Du kan fortsatt stå som medlem mot at du betaler de forsikringen du har gjennom medlemskapet. Forbundet sender bankgiroer.

ARBEIDSAVKLAR- INGS- eller UFØRE- PENGER

Du må betale premien til alle de ulike forsikringsordningene du har gjennom medlemskapet. Forbundet sender deg bankgiroer. Kopi av vedtak fra trygdekontoret må sendes oss.

*Det var et bra oppmøte i Haugesund
Foto: John Helge Kallevik*

Lærlingemøter avholdt i Rogaland 2014

Av John Helge Kallevik

Installasjonsutvalget i fagforeningen vedtok, som tidligere år, å invitere lærlingene til møter i hele fylket. Både organiserte og uorganiserte lærlinger var invitert til møtene. I tillegg ble også de tillitsvalgte i klubbene invitert til å delta på møtene. I år ble møtene avholdt i uke 39, fra 23. – 25. september. Det ble avholdt møter i Stavanger, Haugesund og Sauda. I år deltok også prøvenemd medlemmer i Haugesund og Sauda.

Invitasjonen til møtene ble i år som tidligere utsendt til alle tillitsvalgte i hele fagforeningen. I invitasjonen ble de tillitsvalgte oppfordret til at lærlingene inviterte lærlinger i andre bedrifter samt lærlinger fra samme skoleklasse ti å delta på møtene.

Møtene begynte kl. 16.00 og varte ca. 2 timer. Fagforeningen serverte pizza, brus og kaffe.

Følgende saker ble behandlet på alle møtene:

Gjennomføring av opplæringen i bedriftene, lærlingenes lønns- og arbeidsforhold i bedriftene i henhold til lov- og avtaleverk. Det ble også informert om for-

pliktelsene og ansvar for opplæringen underveis og ved avslutningen av læreforholdet. Videre ble det informert om medlemskapet i EL & IT Forbundet, hva fagforeningen og EL & IT Forbundet står for, og forsikringer knyttet til medlemskapet i EL & IT Forbundet.

Stavanger:

På møtet i Stavanger deltok fagforeningens organisasjonssekretær John Helge Kallevik.

I Stavanger ble møtet avholdt tirsdag den 23. september. Det ble som vanlig avholdt i fagforeningens

lokaler i Lagårdsveien 124. Her møtte 4 lærlinger fra Apply TB Stavanger og fra Caverion Stavanger.

Alle var organisert. Samme dag var det også markering mot Regjeringens forslag til forverring av arbeidsmiljøloven.

Haugesund:

Møtet i Haugesund ble i år avholdt i HSO (opplæringskontoret for elektrofag) sine lokaler. Her deltok organisasjonssekretær John Helge Kallevik.

Her deltok 35, av disse deltok lærlinger fra Apply TB Haugesund, Jatec og Caverion, ETR, Aibel, Frøyland Elektro og Helgevold Elektro Haugesund. Det deltok 4 tillitsvalgte. Fra Caverion deltok Karl Martin Mannes, Lilly Knarvik fra Apply TB Haugesund, Ronny Haukås fra ETR, Egil Sværen fra Helgevold Elektro Haugesund og Svein Helge Susort fra Jatec.

Peder Ståle Hinderaker deltok fra opplæringskontoret. Han orienterte om opplæringskontorets oppgaver ovenfor lærlinger og bedrifter.

Egil Sværen er medlem av prøvenemda og gikk igjennom hva som forventes under fagprøven. Blant annet minnet han lærlingene på hva lærlingene skal prøves i. Den skal gjenspeile opplæringen etter læreplanen i bedriften. Han minnet også om det skal være *planlegging, gjennomføring, dokumentasjon og egenvurdering av fagprøven*.

I tillegg orienterte fagforeningen om forhold til opplæringen i forhold til loven og i forhold til Landsoverenskomsten.

Ungdomsrepresentant Maria Jacobsen orienterte om ungdomsarbeid og viktigheten av å være organisert. Maria markedsførte også det forestående ungdomskurset.

Det meldte seg 6 ungdommer til kurset i møtet.

Sauda:

I Sauda var det i år møte med lærlingene i festlokale til Sauda Installasjon. Det deltok 8 lærlinger og 3 tillitsvalgte. Fra Ryfylke Elektro deltok Bjarne Hustoft og Atle Stålesen. Fra Sauda Installasjon deltok Tore J. Prestegård.

Peder Ståle Hinderaker deltok fra opplæringskontoret. Han orienterte om opplæringskontorets oppgaver ovenfor lærlinger og bedrifter.

Vi gjennomgikk forhold til opplæring i bedriftene, lærlingelønna, hvorfor det er så viktig å være organisert, og hva fagforeningen og forbundet mener i ulike saker. Vi gjennomgikk også forhold til stipend for de som ønsket å ta videreutdanning enten på ingeniørskole eller teknisk fagskole.

Atle Stålesen er medlem av prøvenemda og gikk igjennom hva som forventes under fagprøven. Blant annet minnet han lærlingene på hva lærlingene skal prøves i. Den skal gjenspeile opplæringen etter læreplanen i bedriften. Han minnet også om at det skal være *planlegging, gjennomføring, dokumentasjon og egenvurdering av fagprøven*.

Vi retter ellers en stor takk til de som møtte opp på møtene. En stor takk til tillitsvalgte som fikk lærlingene til å delta.

Innmeldinger:

På møtene ble 4 lærlinger innmeldt.

Utbetaling av sykepenger fra bedriften

Med ujevne mellomrom dukker det opp spørsmål om hvordan sykepenge utbetalingene skal foregå.

Det er bare å understreke at der hvor Landsoverenskomsten for elektrofagene (LOK) er gjort gjeldene skal bedriftene forskuttere sykepengene når arbeidstaker har krav på sykepenger i hht. folketrygdloven. Det er altså ingen tidsbegrensning på hvor lenge bedriften skal forskuttere sykepenger.

LOK § 13 Sykelønnsordningen

Bedriften skal forskuttere sykelønn der det foreligger en gyldig sykemelding som hjemler sykepenger iht. Folketrygdloven. Ut over arbeidsgiverperioden begrenses forskutteringen inntil det refunderbare beløpet fra Folketrygdloven, per i dag 6G (kr. 530 220) såfremt lokale avtaler ikke hjemler noe annet. Arbeidsgiver betaler full lønn i arbeidsgiverperioden i henhold til gjeldende lovverk.

Læringspalten

Av Sverre Åge Johnsen

I Samleskinnen vil vi belyse ulike forhold som lærlingene kan komme oppi og ikke minst de mest vanlige sakene vi får spørsmål om. Denne gang prøver vi å vise hvordan fagforeningen vår er oppbygget. Fagforeningen har som mål å organisere lærlinger, ha god opplæring og forberede lærlingene på at de snart er fagarbeidere og det er dem som skal videreføre faget og overta som tillitsvalgte.

Vår fagforening

Det er mange som lurer på hvordan EL & IT sin struktur ser ut. Er vi medlemmer i Rogaland elektromontørforening eller er det EL og IT Rogaland? Er vi også medlemmer i LO når vi organiserer oss? Spørsmålene kan være mange, og vi skal prøve å synliggjøre mønsteret.

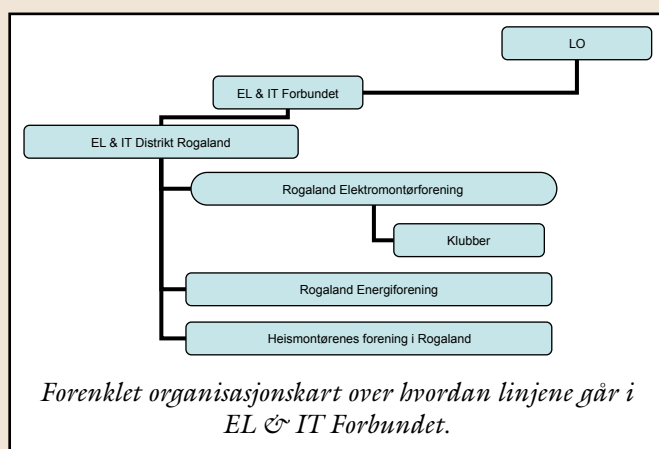
Alle som organiserer seg i EL & IT vil være en del av LO familien, som består av en rekke forbund, fellesforbundet (består for eksempel av rørleggere, snekkere.....) er et annet forbund som er en del av LO familien. LO består av bortimot 1 million medlemmer, så vi er sterke hvis ønsker makt bak kravet.

Distrikt Rogaland

EL & IT er delt inn i distrikt, hvor vi er knyttet til EL & IT Rogaland. EL & IT Rogaland består deretter av flere fagforeninger Energi, Heis, Relacom, tele og oss

elektrikere som er tilknyttet Rogaland elektromontørforening (RELE).

Under ser du et forenklet kart over vår organisasjonsstruktur.

Det er inngått forlik mellom Norsk Teknologi (arbeidsgiverne) og EL & IT forbundet i striden om de 36 ørene. Etter tariffoppgjøret så ble det uenighet mellom Norsk Teknologi og EL & IT Forbundet om det skulle trekkes kr. 3,- eller kr. 3,36.

Forliket

Ved årets § 3E-forhandlinger reduseres de bedriftsinterne tilleggene i henhold til § 3E med 3 kroner.

Partene er enige om at 3 kroner får en større økonomisk virkning i § 3A enn i § 3E, jf. beregningsgrunnlaget partene la til grunn under årets oppgjør. Partene er enige om å hensynta denne effekten ved mellomoppgjøret i 2015. Dette gjennomføres ved at tillegget i mellomoppgjøret reduseres med 36 øre.

Arvid Agrestad Fagforening *Sverre Åge Johnsen* *Leif O. Johnsen*

Rapport fra HMS Utvalget

Av: Arne Varhaug

Som ny leder av HMS-utvalget har jeg kun fått være med på et møte så langt, da jeg har vært ute i 14 ukers pappermisjon for sommeren.

Arne Varhaug.

Vi har jobbet noe i arbeidsutvalget med de kommende aktiviteter, og vil nok fortsette som tidligere med en kombinasjon av besøk på byggeplasser/bedrifter og møter.

Vi er heldige og har god kontakt med Ronny Hagen i Arbeidstilsynet, han har vært en støtte for hvordan vi skal drive HMS og vernearbeid på byggeplassene.

Vi ser at arbeidet med å «ta byggeplassen» tilbake tar tid. Å sørge for tilfredsstillende garderobe og spiseforhold på byggeplassene er en prosess som tar tid. Som regel ser vi at fasilitetene er underdimensjonert, dårlig standard, slitt og dårlig renholdt. Lite plass, dårlig renhold, støy og lukt gjør at flere foretrekker å spise på bygget eller i bilen, ventilasjonen begrenser seg ofte til små vifter på toalettene. Garderobene med tilhørende toaletter og dusjer henger ofte sammen med spiserom, der støv og skitt følger med inn i spiserommet, lukt fra toalettene kommer inn i spiserommet, som i tillegg er underdimensjonert.

Dårlig renhold er en gjenganger, med noen få unntak, renhold skjer med altfor lav frekvens, og har ofte dårlig kvalitet. Dette henger nok også sammen med høy alder på brakkene og slitasje, manglende vedlikehold og gulv som ikke blir bonet, gjør renholdet vanskelig og skitt gror fast. Skikkelig nedvask blir som regel aldri gjort, så vegger og tak bærer preg av dette. Regelmessig tømning av søppel, påfyll av såpe og papir er det dårlige eller manglende rutiner på.

Drikkevann og vann til kaffe, vannkoker o.l. må tas i fra vaskene i garderobene, oppvaskmuligheter finnes heller ikke i tilknytning til spisested.

Egne toalett og garderobeforhold til kvinner mangler ofte på byggeplassene, noen ganger reserveres et toalett i tilknytning til administrasjonsbrakke for kvinner, men ofte brukes dette også av menn som jobber i byggeadministrasjon. Egen garderobe for kvinner er heller unntaksvis.

Førstehjelpsutstyr er ofte mangelfullt. Utstyret er ikke komplet og utdatert, i den grad det finnes. Rutiner for etterfylling og ettersyn mangler ofte.

Et annet kapittel er bolig og rehabilitering, der fasiliteter ofte mangler helt. Alternativet er da å dra til nærmeste bensinstasjon, eller holde seg til en kommer hjem. Det finnes noen lyspunkter med bedrifter som ordner brakke med spiserom, toalett og garderober til å skifte og eventuelt henge opp vått tøy. Men vi trenger enda flere som går foran og viser vei. Toalett og spisested er en rettighet og en nødvendighet for arbeidstakere som er ute i felten, på samme måte som for dem som sitter på kontor. Det samme gjelder renhold og vedlikehold. Hvor lenge går det før et kontor blir stengt dersom vann og sanitær ikke fungerer? Ikke særlig praktisk at alle skal reise inn til kontoret for å benytte toalett eller spise.

Nå er det på tide at vi får en ny standard. Vi må stå samlet i hele installasjonsbransjen og byggebransjen for å få løftet standarden, men vi må også selv være med å sette vårt preg på arbeidsplassene. Bruk fasilitetene, bruk spisebrakkene og garderobene, så byggherre og hovedentreprenør ser behovet.

Engasjer verneombud, gå vernerunder, og ta med BHT.

Lykke til, sammen skal vi ta byggeplassen tilbake.

Er det slike toalettforhold vi ønsker oss?

Foto: Arne Varhaug

Rapport fra utvalgene

Rapport fra oljeutvalget oktober 2014

Av: Leif-Egil Thorsen

Oljeutvalget i Rogaland avholdte siste møter 16.6. og 12.9. 2014.

Leder av oljeutvalget Leif-Egil Thorsen

Noen saker som ble diskutert i møtene:

For lav deltakelse på uravstemningen til tariffoppgjøret 2014.

Oljeutvalgets medlemmer hadde en gjennomgang av prosentvis deltakelse ved uravstemningen, og er skuffet over at deltakelsen ble historisk lav. Medlemmene og klubbene må klare å få opp deltakelsen, da

det er viktig. Vi kan risikere å måtte gå til LO for å få resultatet godkjent.

Olje & Anleggsutvalgets aktivitetsuke:

Aktivitetene ble planlagt i junimøtet, og ble evaluert i septembarmøtet, da det var siste dagen for aktivitetene i Rogaland. Mandagen ble Ølen, og Kårstø besøkt, tirsdag ble Haugesund besøkt. Onsdag gikk turen til Egersund, og torsdag ble bedrifter i Stavan-gerområdet besøkt. Uken ble avsluttet med grillfest, golf og Quiz på Bærheim i Sandnes. Mer om dette annet sted i bladet.

Olje-og anleggskonferansen 2014 ble avholdt i Bergen 17-19 september.

Utvalget diskuterte temaene til konferansen, og konkluderte ut fra temaene at det kunne bli en bra konferanse. Deltakelse på konferansen ble diskutert, samt at vi måtte kunne stille med flere enn 3 personer. Dette ble hevet opp til styret, slik at det ble behandlet der for godkjenning av deltakelsen. Det blir skrevet mer fra Olje-og anleggskonferansen et annet sted i Samleskinnen.

Organisasjonsprosjektet i EL&IT Forbundet. Og Landsmøtet (LM) i 2015.

Det ble diskutert at klubbene hadde frist til 23. september med å levere inn forslag til Landsmøtet i 2015. Det ble sendt ut en oppfordring til alle klubbene om å sende inn forslag til fagforeningen.

I tillegg til tidligere forslag diskutert, ble bedre rutiner for tvistebehandling spesielt tatt opp.

Endringsforslag til arbeidsmiljøloven (AML) ute på høring.

Endringsforslag og konsekvenser for dette ble diskutert i møtet. Konsekvensene kan bli så dramatiske for arbeidstakerne, at utvalget oppfordrer sterkt medlemmene og klubbene om å følge med. Det ble da planlagt markeringer 23/9, og det vil nok bli flere markeringer fremover. Her må medlemmene kjenne sin besøkelsestid, da tillitsvalgte alene ikke kan stoppe dette.

Sysselsettingssituasjonen innen olje og anlegg.

Det ble diskutert situasjonen med innstramminger fra oljeselskapene som kan ramme hardt.

Det er funksjonærer som blir rammet hardest først, men operatørstyrken er jo litt i senere fase.

vForeløpig ser det ut til at de fleste bedrifter har oppdrag for operatørstyrken ut året 2014.

Det ble i møtene orientert om noen av sakene det sentrale Olje-og anleggsutvalget arbeidet med.

Utvalget deltok på en markering ved Stavanger Rådhus i forbindelse med utvalgsmøtet 16. juni

Kl.12.15. Dette for å støtte opprettelse av tariffavtale i Risavika Havn for Norsk Transportarbeiderforbund.

Mvh. For oljeutvalget,
Leif-Egil Thorsen

Rapport fra studieutvalget

Av: Reidar Skjold

Reidar Skjold

Etter en flott sommer og ferien avviklet for de fleste, er nok aktiviteten normalisert igjen. Studieutvalget hadde møte 5 september på Arsvågen. Hovedmålet var å lage en grovplan til kurs for 2015 basert på ønsker og behov.

På studiefronten i høst, skal det arrangeres ungdomskurs med ungdommer og lærlinger som målgruppe. Når dette skrives er dato og sted ikke fastlagt. Kurset er en opplæring i organisasjonsarbeid og bli kjent med lover og avtaler. Rogaland Elektromontørforening har den filosofien at det er særdeles viktig å engasjere ungdommene fra starten av arbeidskarrieren.

Det blir nok en kamp innenfor Arbeidsmiljøloven og ikke minst ansettelsesforholdene i tiden som kommer. I Egersund avholdes det et videregående kurs for tillitsvalgte 22. og 23. oktober i regi EL&IT forbundet. Emnene her er bl.a. inn og utleie, elektronisk overvåking, bortsetting av arbeid, verving osv. Studieutvalget håper på en god oppslutning med mange påmeldte.

Gjennom AOF Haugaland kan en ta lederskole på 1 studieår. Det er en praktisk utdanning for deg som ønsker å bli leder. Kurset tar for seg følgende: grunnleggende lederforståelse, ledelse i et HMS perspektiv, ledelse og endring, ledelse og økonomi. Søknadsfristen er 11 nov. Kontaktperson er Tone Robbestad.

AOF Haugalandet kan også tilby fagskole utdanning innen HMS. Her er oppstart uke 5 i 2015 Søknadsfristen er satt til 11. november 2014. De kjører også et kurs på arbeidsmiljøutdanning, som er et obligatorisk grunnkurs i arbeidsmiljø for verneombud. Kurset har startdatoer 27.10.14 og 08.12.14.

AOF Sandnes og Jæren kjører kurs på teknisk engelsk og går over 7 undervisningskvelder i perioden 1. oktober til 19. november. Videre kjører de et grunnkurs i arbeidsmiljøutdanning for bl.a. verneombud. Dette kurset avholdes i uke 42 og 48. Kontaktperson er Helga på tlf. 908 57 801.

Ha en fortsatt fin høst.

Foreløpig innkalling til halvårsmøtet i Rogaland Elektromontørforening 11. November 2014

**Halvårsmøte i Rogaland Elektromontørforening vil bli avholdt
den 11. november i Stavanger.**

Møte avholdes i Folkets Hus, Stavanger, og starter kl. 09.00.

Foreløpig sakliste

1. Godkjenning av møteinnkalling
2. Konstituering
3. Innkomne forslag
4. Landsmøtet i EL & IT Forbundet
5. Tema: er pr. Dato ikke fastsatt.
6. Saker til representantskapet i EL & IT forbundet distrikt Rogaland
7. Budsjett for 2015
8. Avslutning

RETURADRESSE:
Rogaland Elektromontørforening
Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger

Invitasjon til julemøter i Stavanger (5/12) og Haugesund (28/11)

*Vi har gleden av å invitere medlemmene til årets julemøter.
I år avholdes julemøtene på 2 påfølgende fredager i Haugesund og Stavanger.*

TID:	Haugesund	Fredag 28. november 2014
	Stavanger	Fredag 5. desember 2014
STED:	Haugesund	Hotell Saga (Balustraden)
	Stavanger	Folkets Hus Stavanger
Tidspunkt:	kl 19.00 (både Stavanger og Haugesund)	

Gaver

Det vil bli foretatt utlodning på alle mottatte gaver. Alle til-litsvalgte bes om få gaver fra arbeidsgiverne. Fagforeningen gir en del fenalår til utlodningen. Fagforeningen vil også be om gaver fra engros bedriftene og andre samarbeidsparter.

Informasjon på medlemsmøtene i Haugesund og Sta-vanger:

Fagforeningen vil informere om aktuelle saker. I tillegg vil det bli servert god mat med noe drikke til. Som tidligere år blir det i år også utlodning av gaver vi får fra våre installatø-rer og grossister og med tillegg av gaver fra fagforeningen.

Verving – trekning av reisegavekort:

Fagforeningen har i hele år hatt en vervekonkurranse. Trek-ning vil bli foretatt i begge julemøtene. Reisegavekort på kr 10000,- vil bli trukket ut både i Stavanger og i Haugesund.

Trekningen vil bli foretatt blant ververne nord og sør i fylket. Jo flere en har vervet desto større er vinner-sjansen.

Vel møtt!

*Hjemmeside Rogaland Elektromontørforening: <http://www.rele.no/>
Hjemmeside EL&IT Distrikt Rogaland: <http://www.elogit-rogaland.org/>*